

potrdile nekatere nove volitve in bilo je prvo branje nekaterih predlogov.

V članku »Občinske volitve na Slatini« Vašega lista št. 7 od 18. februarja t. l. govori se tudi o soli, katero je »Deutscher Schulverein« občini v rabo prepustil. Ker je to, kar se tam trdi, večinoma neresnično, zahtevam kot načelnik okrajnega šolskega sveta, da se sprejme sledeči popravek na podlagi § 19 t. p.

Ni res, da je »Deutscher Schulverein« omenjeno šolo občini vrival; resnica pa je, da je »Deutscher Schulverein« to šolo le čez prošnjo občinskega zastopa in okrajnega šolskega sveta na svoje lastne stroške zidal, brez da bi bila občina le en krajcar uročila. Res tudi ni, da ima občina kakšno si bode plačilo, za to, da šolo rabi, ker njej jo je »Deutscher Schulverein« brez vsakega plačila v rabo prepustil in le-ta tudi na svoje stroške za poslopje skrbi.

Res je sicer, da si je »Deutscher Schulverein« na to svoje lastno poslopje od Mariborske hranilnice 10.000 gld. izposodil, katere ima pa sam poplačati, kakor tudi sam činž plačuje. Res končno ni, da »Deutscher Schulverein« od občine za to šolo bodi-si one 10.000 gld. ali pa še daljše 8000 gld. in sploh le en krajcar zahteva.

Slatina, dne 1. marca 1892.

Opomba uredništva: Le-ta »popravek« ima skoraj toliko neresnic, kolikor besedij. 1. Na Slatini ni »načelnika okrajnega šolskega sveta«. 2. V našem članku ne stoji nikjer, da je občina že vložila kaj za šolsko poslopje šulvereina; zoper kar se torej gosp. »načelnik« vzdiguje, to ne zadeva našega članka, ampak je sad njegove domišljije in more biti tudi slabe vesti. 3. Sedaj šulverein res ne tirja niti hranilničnih 10.000 niti svojih 8000 gld. od občine, toda kako tudi, saj še občina ne rabi poslopja, ki mu ga šulverein ponuja! 4. Z ozirom na te neresnice pa si človek tudi lahko posname, zakaj da se g. »načelnik okrajnega šolskega sveta« ne podpisuje pod le-ta »popravek«, skovan v Celji — na ljubo nemškemu šulvereinu.

Cerkvene zadeve.

Janez Kramberger, župnik Vurberški.

VII. Premišljevanje. — »Kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce«, tako uči Kristus naš Gospod. Mat. 6, 21. Zaklad pobožnega duhovnika je trpljenje Kristusovo, s katerim je naš Zveličar poravnal krivico, katero smo mi s svojimi grehi Bogu prizadeli. Sveti križ je znamenje našega odrešenja; na njem izvirajo iz desne strani Jezusove vse milosti, ki se po daritvi sv. maše in po sedem svetih zakramentih v naša srca izlivajo. Zato se pa tudi vsak katoliški duhovnik, ki ljubi Boga in išče izveličanja neumrjočih duš, s posebno ljubeznijo sv. križa okleplje. Da so si naš rajni gospod na svoji prvi božji poti v Marijino Celje železen križ kupili, ki jih je spremljal po vsem njihovem pozemeljskem potovanju, to sem že preje omenil. Skrbeli so pa tudi za to, da so se kapelice in znamenja sv. križa, postavljena kraj potov, po njihovi fari skrbno popravljala, in o posebnih svečanostih čedno s evetlicami ovenčala. Na znožju Vurberskega brega proti Grajeni je postavil svoje dni pobožni sosed prav lep križ in je dal v farne bukve zapisati, da hoče on in njegov rod za njim za to skrbeti, da se bo sveto znamenje vedno dostojno popravljalo. Ko je pa steber strohnul in se je sv. križ podrl, se ni

našel nikdo, ki bi bil za popravilo skrbel, dasiravno so gospod opominjali in prosili. Zato so pa naročili, ko ni vse nič pomagalo, sami na svoje stroške novo podobno Zveličarjevo pri domačem umetniku pri sv. Lenartu, in dali so posekati lep raven hrast v svoji hosti in tako so postavili nekaj proč od prejšnjega stališča, na lepem mestu, kjer se srečajo tri ceste, prelep in velikanski križ, ki jih je za vsem stal blizo 70 gld. Povabili so potem milostljivega prošta Ptujkega, naj bi sveti križ blagoslovili, prijatelju svojemu so pa naročili, naj spregovori o sv. križu primerno besedo. Govoril je pa prijatelj o tem, da naj spominja znamenje sv. križa vse mimogredoče, da gleda Bog na vsa naša pota, da vse vidi in vse ve, in da se torej greh delati ne sme. Ob nedeljah pa, kedar bodo mimo križa k cerkvi hodili, naj jim sv. križ pove, da pojdejo sedaj k nekrvavi daritvi sv. maše, ki je živ in resničen spomin in ponovljenje krvave daritve na sv. križu, in da naj tukaj pri tem križu vsi posvetni govori nehajo, da bodo tako lepo zbrani k presveti daritvi pristopili in pobožno moliti zamogli. Sv. križ naj pa tudi vsem mimogredočim oznanjuje, kako svet je Bog, in kako neskončno mu je greh zoperen. Če se je namreč nad zelenim lesom, nad nedolžnim Jagnjetom, jeza božja tako razlila, kaj se bo še le zgodilo z nami, ki smo suhe veje na debelu sv. katoliške cerkve! Sv. križ nam pa tudi pové, kaj je človeška duša vredna, ker jo je odkupil naš Zveličar s svojo rožnato krvjo; pové nam pa tudi, kako lepa so sv. nebesa, ker je hotel Jezus toliko pretrpeti, da bi nam sveti raj odprl; pové nam pa tudi sv. križ bolje kakor vsako popisovanje, kako strašno mora biti peklenško trpljenje, ker je Jezus Kristus rad vse to pretrpel, da bi le nas večnega pogubljenja rešil. Gospodu župniku je pa rekel, naj se tolažijo na svojih težavnih spovednih potih, kedar se vsi utrujeni na strmi hrib vračajo, s pogledom na sv. križ in s spominom na besede Gospodove: »Kdor hoče za menoj priti, naj zatajuje samega sebe, naj svoj križ na svoje rame zadene, in tako naj hodi za menoj! Kdor svoje življenje izgubi zavaljo mene, ga bo našel.« Mat. 16, 24. Kakor bomo videli, so gospod župnik v resnici dali življenje za svoje ovce in vem, da so čuteč bližnjo smrt, ko so se zadnje krat mimo križa domu vračali, še enkrat na njega pogledali in rekli: »Gospod, za Tebe sem živel, za Tebe sem trpel; vsprejmi mojo daritev, ki sem Tvoj živ in mrtev. Amen!«

Ko so rajni gospod to bogoljubno delo dokončali, se njim je pa veliki križ na pokopališču podrl. Takoj so se poprijeli popravila, ali dognati ga niso mogli več popolnoma. Še enega križa moram omeniti, ki je rajnemu gospodu toliko veselje napravil, da so se posolžili, ko so ga zagledali. Naš milostljivi knezoškof so lanske leto sv. Očeta rimskega papeža Leona XIII., ko so jih v Rimu kot vidnega poglavarja vse katoliške cerkve počastili, za slovo še prosili, naj jim blagoslovijo nekoliko dragocenih križev za duhovnike lavantinske škofije, in naj za križe odpustke dovolijo. Sv. Oče so škofovi želji radi ustregli, so križeke blagoslovili in z odpustki obdarovali za vse umirajoče, katerim dušni pastir križek poljubiti dajo. Tak prelep križek so naš milostljivi knezoškof tudi našemu rajnemu gospodu župniku po prijatelju poslali, naj bi njih tako razveselili, v njihovih težavah potolažili, in v stanovitnosti do konca potrdili. — To znamenje škofovske milosti in pa pohvalno priznanje višjega pastirja o priliki lanske sv. birne, je bilo rajnemu gospodu menda zadnje posvetno plačilo za njihov preveliki trud. Ko so mi svoje veselje nad srečnim izidom škofovega obiskovanja o birmi odkrili, sem jim rekel: »Ljubi prijatelj, kaj se le bode v nebesih, ko ne bodo več samo škof svoje roke zadovoljno na

tvojo rano položili, ampak Te bo sam božji Sin pred vsemi svojimi angelji in svetniki pohvalil, rekoč: Blagor Tebi, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, boš črez veliko postavljen! Pojdi v veselje svojega Gospoda!« Mat. 25, 21. Oni so mi pa odgovorili, bolj s pogledom, kakor z besedami: »Resnično, prijatelj, le delajmo, dokler je dan, zakaj hitro pride noč, ko nam delati ne bode moč«.

Mili darovi za družbo vednega česčenja:

Podšreda 67 fl., Sv. Benedikt v slov. gor. 9 fl. 70 kr., Ptuj 4 fl. 96 kr., Selnica 12 fl., Sv. Marjeta na Pesnici 5 fl., Čadram 12 fl., Sv. Janž na Dravskem polju 20 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o gnojenji in gnojilih.

(Dalje.)

Kakor toraj razvidimo, je naš mešani gnoj, katerega smo brez živine vkup spravili, več vreden, kakor pa čisto živinski. Se ve, da ga moramo pustiti tako dolgo ležati, da popolnoma razpade. Posebno saje, kakor tudi nekatere druge stvari bi včasih celo škodile, ako bi jih neposredno rastlinam dodali. V kupu pri vrenji se pa vse snovi premenijo kaj vgodno za rastlinsko brano. Za to pa moremo vse to na toliko široki, kakor visoki kup spraviti in za primerno vlažnost skrbeti. Najbolje je z gnojnicjo polivati, vsled česar bo dobil gnoj še več hranilnih snovij, razum tega bode pa tudi hitreje razpadal, katero razpadanje je posledica vrveža. Pri tem se bode tudi nekoliko organskih snovij (med tem mogoče posebno pri neprimernem ravnanji, dušca) razgubilo, vsled česar se bode kup sicer nekoliko, mogoče za kacic 30% zmanjšal, toda hasnive reči v sebi ohranil. S takim mešanim gnojem zamoremo pa najmanj dvakrat toliko pognojiti, dvakrat tolikim rastlinam vstreči, kakor pa z isto vtežno množjo živinskega gnoja. Se ve, da se ne bode gospodar pri zbiranju snovij za tak gnoj ravnal ravno po gorenjih vtežnih delih, vse eno je pa dobro, da si pojedine dodane snovi zapisuje, da zamore potem tudi brez kemika dobroto svojega mešanega gnoja ceniti. Zato smo pa tudi v našem primeru navedli jednako povsod po 1000 vtežnih delih, da zamore vsaki gnojilno vrednost enega odpadka proti družemu primerjati. Po dobroti dodamo od tega potem več ali manj vsaki trti, vsacemu drevesu, kakor nas v kratkem že sama skušnja nauči.

Opomniti moramo, da je treba tak mešani gnoj večkrat prekopavati, mešati in sicer ne samo, da se pojedine snovi bolje premešajo, temuč tudi, da vse snovi enakomerno razpadajo in da se plevelnih rastlin seme vniči. V sredini je najbolj toplo, toraj tudi razpadanje najjače, med tem, ko je od strani hladneje, toraj snovi jako slabo ali celo nič ne razpadajo. Ako ni nam tak gnoj dovolj močen, zamoremo ene ali druge snovi več dodati, da ga v pravo razmerje spravimo. Kolikor bolj močen je, kolikor več hranivih snovij ima, tolikanj ceneje nam bode delo gnojenja. V tem učnem slučaju, stala bi nas voznja ali nošnja v vinograd okoli polovico manj, kakor od živinskega gnoja, kajti potrebujemo ga samo polovico toliko za toliko rastlin, kakor od živinskega gnoja.

(Dalje prih.)

Bučelno satovje.

Kdor ima premične satnike v panju, lahko porabi prazno, snažno satovje in s tem prihrani bučelam veliko dela. Prazno satovje se mora v zaprtih posodah

žvepljati in skrbno hraniti, sicer ga molji hitro vgonobijo. Posebne previdnosti je treba, kedar dodajesh panju prazne sate, na to, da mu ne priložiš od molja okuženih. Molj je vosku velik sovražnik, vgonobil je že marsikateri panj, in ker se v pajčino zaprede ne morejo mu bučele do živga. Prazno satovje v panju ne puščaj nikoli prosto in žrela naj bodo vedno tako visoka, da le bučele lahko noter in ven letajo, sicer zlezejo tudi miši in neke velike veše v panj in delajo veliko škodo.

Prav lahko se hranijo in na satnike prilepijo s posebnim strojem napravljene voščene srednje stene, na katere bučele rade celice delajo, in kar je najbolje, morajo samo celice za delavke delati.

Čudno je pri bučelah to, da dostikrat tretjino in še več trotovih celic delajo, in znano je, da čem več je trotov, tem slabši bode panj in za vplemenjenje matice je le eden sam trot potreben. Če imaš prazno trotovo satovje, dolagaj ga le v času najboljše paše in nikoli novemu roju!

F. P—k.

Sejmovi. Dne 11. marcija v Mariboru. Dne 12. marcija pri Sv. Juriji na južni železnici, Sv. Lovrenci na Dravskem polju, v Selnici in v Slov. Gradci. Dne 15. marcija v Arveži. Dne 16. marcija v Imenem (za svinje.) Dne 17. marcija v Lembergü, v Podčetrtnu in v Trbovljah. Dne 18. marcija pri Sv. Trojici v slov. gor. in v Poličanah (za svinje.)

Dopisi.

Z Ribnice. (Pogreb mladega Alojzija.) Milo se stori človeku, ko vidi lepo rožico v najlepšem cvetju pokošeno na travniku veneti. Srce mi trepeče, videti mladega golobčka v krempljih jastreba preminiti. Ne-popisna je tuga dobrih starišev, če vidijo svojega ljubljence — malo dete — v velikem trpljenji umirati. Ali še več nego, krasno cvetko, mladega golobčka ali drobne deteta, še več je ljubi Bog terjal od dobrih starišev, vrlih bratov in sestre Vetušekovih, ko jim je vzel ponos njih življenja in nado v starosti, mladega Lojzeka. Ker je mali deček v šoli izvrstno napredoval ter je po svojem bistrem umu in lepem vedenji že zgodaj kazal, da je za kaj višjega namenjen, kakor je trdo delo kmeta, pošljejo ga stariši v Maribor na realko, drugo leto pa ga vpišejo v učiteljsko pripravnišče. Tu je toliko napredoval, da bi bil že v dveh letih dosegel svoj cilj, ko ne bi bila božja previdnost sklenila drugače. Ko je o božiču prišel na počitnice domu, zbolel je naglo na hripi, katerej se je kmalo pridružila jetika in še več drugih boleznij, katere so po sedem tednov dolgem, hudem trpljenji ukončale naposled mlado bitje, starišem in rodbini v neizrekljivo žalost, nam v sočutno pomilovanje. Kako čutijo dobri ljudje žalost z otožnimi, kazal je pogreb dne 16. februarija, ki se ga je udeležilo obilno ljudstvo, pa še več bi ga bilo, ko bi se za gotovo vedelo povsod, da ga bojo iz Št. Lovrenske župnije pri nas pokopali. Ko so vlč. g. župnik v krasnem nagrobnem govoru ga primerjali z veličastnim njegovim patronom sv. Alojzijem, kakor morje neizmerna je bila žalost starišev in rodbine, nam pa je ta primera v veliko zaupanje. Potolazite se dobri starši, bratje in sestre, obrišite solze si, prijatelji pokojnega, saj Lojzeka niste zgubili! Verujte, da ga je kot krasno cvetko, katere ne sme poškoditi hudobni svet, presadil ljubi Oče nebeški v boljši vrt, kjer mu ne bo več truda z učenjem, ne težav z bolečinami, kjer mu je že tako zgodaj v plačilo za vse to — večno veselje. Ko bo enkrat tudi Vam dotekla ura življenja in boste nastopili dolgo pot v večnost, zaupajte,